

Coses que passen

JOSEP ANTON

Rosell Pujol

Una por cada vegada més prefabricada

La política de la por funciona molt bé en aquelles persones o grups que, en tenir poques idees, no poden combatre les dels altres i l'únic que saben fer és exercir una vella fórmula que sempre ha tingut adeptes: provocar la por. Abans la por la teníem del dimoni, de la malaltia o de la guerra. Ara les nostres pors són molt més incertes i, sobre tot, indeterminades. Depenem de la confraria de la por que a cada moment se n'inventa una de diferent. Les reaccions ultra conservadores es troben en l'origen de l'artifici polític modern o en gran part dels seus fonaments. Por de tota lliçó que no sigui la nostra. Fins i tot de la novetat tan necessitada i tan poc buscada. És el que definia Musil com «l'analfabetisme de la por». Aquell que no provoca defenses o anticossos per combatre'l, sinó que s'arracona en el conservadorisme.

Moltes pors estan provocades per les pròpies companyies de seguretat

Moltes pors estan provocades, en un hàbil exercici de màrqueting, per les pròpies companyies de seguretat. Ara podem perdre molt perquè tenim moltes més coses que abans, en el que podíem guanyar més, perquè teníem molt poc.

La por la provoca el capitalisme salvatge en un marc sempre negatiu. És aquest jo global –el G-20 aquets dies ha estat un exemple– que reacciona autoritàriament per compensar la pròpia impotència. No es donen fórmules, sinó que s'apliquen receptes de forma general que són a nivells concrets insegures –donen mes por– tiràniques.

Per entendre una societat és més útil examinar el seus temors que no pas els seus desitjos. A casa nostra es provoquen temors precisament perquè es tenen por de molts passos endavant, per part dels immobiliistes. La sentència final podria ser aquella que especifiqués clarament: Digueu de què tens por i et diré qui ets.

M'agradaria que l'amable lector participés en aquest exercici. Podria aclarir moltes temences i sobre tot desemmascarar moltes estratègies. Quan no es pot oferir una explicació, la forma de demanar excuses és diferent. És un gest de dignitat. No es tracta de ficar la por al cos, sinó de donar confiança amb la nostra acció. ≡